1875. VII. évfolyam. 134. szám. Kedd, julius 13.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni, hajdu-böszörményi és székelyhid-kerületi „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben es postan küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Veczey-ház földszint* a szerkesztőséghe bermentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébként a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:

Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Debreczen, jul. 13.

(I—j.) A választások folynak még a haza több részében, azonban már nincs meszsze azon idő, midőn azok a végbefejezéshez érnek.

Ha széttekintünk a választások egyes mozzanatai közt, sajátságos, de örvendetes meggyőződésekre tehetünk szert; ha viszapillantunk ezen mozzanatok természetére, s elmélkedünk felette kissé, a végeredmény, melyhez jutni fogunk: azon nagymérvü bizalmatlanság lesz, mely a szabadelvü párt irányában széles e hazában nyilvánult.

És vajon honnan e jelenség?!

Hiszen a szabadelvü phrasisok, melyek szerteszét szórattak a honban, csaknem ellenállhatatlan csáberővel birtak, mondván, hogy: a haza veszélyben van, és igérve, hogy azt meg kell menteni.

És honnan van az, hogy a haza megmentésének ezen eszméjéhez, nem minden igaz hazafi csatlakczott?

Honnan van hogy a magyar, ki megtagadott százados jogai visszaszerzésének folytonos küzdésében, nem egy szivvel s lélekkel csatlakozott a haza megmentésének ily kificzamitott eszméjéhez?

Keressük az okot, és megtaláljuk a történelemben.

Midőn Napoleon egy kiáltványt bocsátott a magyar nemzethez, hogy immáron elkövetkezett az ideje annak, — hogy az elnyomott magyar nép jármát lerázva. ősi szabadságát visszaszerezze, melyre ő segélyét nagylelküen felajánlta; — a minden körülmény, még a legsanyarubb viszonyok közt is józanul gondolkodni tudó magyar akkor is hidegen mellőzte a nagy hangu szavakat.

Miért?

Mert féltek attól a szabadságtól, melyet Napoleon adni igért, adni akart.

Féltek attól a férfiutól, kitől, midőn egész Európa várta szabadságát, a népeket cserben hagyta.

Innen magyarázható ki a hazánkban a szabadelvü párt irányában nyilatkozott jelentékeny bizalmatlanság.

És ezen nincs mit csudálkozni. — Mert hiszen a volt középpárt vezére, ki nyolcz évig küzdött a függetlenség sorompóiban, s midőn népét már csaknem győzelemre volt vezetendő, a haza megmentése ürügye alatt csavarulatot tőn s elhagyta a zászlót, melyre e jelige volt irva: „semmisüljek meg inkább, semhogy jogainkból egy hajszálnyit engedjek!“

Innen van uraim a bizalmatlanság. Facta loquuntur!

— **A kataszteri kinevezések** körül számtalan botlás történt. Szomoru valóban, irja a K. N., hogy az országnak oly fontos ügye mint a földadó kataszteri elkészitése nagy részben egy csomó elszegényedett ur kezeibe került.

— **A közös** költségvetés végleges megállapitása tárgyában Bécsben tartott miniszteri értekezlet véget ért. Mint hallatszik a közös hadügyminiszter nagyobb mérvü költségfelemelést követel a jövő évre.

— **Dr. Kaucz Gyula**, hirneves egyetemi tanár, ő felsége által a Lipótrend lovagkeresztjével tüntettetett ki.

Adalék

Debreczen város mivelődéstörténelméhez.

Dr. Fekete Lajostól.

(Folytatás.)

E körülményuek tulajdonitható, hogy a reformátió elterjedése korán tul, a 16-ik századtól kezdve, nemcsak szerzeteseket, kik ez időkörön tul mindinkább tünedeztek az orvosi pályáról, de református lelkészeket, és tanárokat látunk tulnyomó számban szerepelni hazánkban az orvosi pályán.

Debreczen egyike hazánk azon nevezetesebb városainak, mely a tudományok minden ágában, ezek között az orvosiban is, legtöbb jelest képes felmutatni, kik közzül ezuttal kiemelni kivánjuk időszaki rend szerint első helyen Méliusz vagy Horhi Juhász Pétert, — debreczeni lelkészt és később a két tiszairész püspökét, a magyar Sion Kálvinusát, — ki halhatlan érdemet szerzett nevének egyház, iskola és irodalom terén egyaránt. — Mélius (1536—1572.) volt tulajdonképen az első, ki számunkra az orvosi tudományt magyar nyelven megszólaltatá, ki az orvosi magyar irodalomnak, minő még azelőtt a világirodalomban nem létezett, ugyszólván teremtője, kezdője, uttörője lett, ki e tudománynak nemzetiesitését legelső megkezdte. Nagy szó ez uraim! és ránk magyarokra nagy fontosságu esemény volt, orvosi magyar irodalom fogantatása! oly időpontban! mikor még Európa vezérnépei között, alig egy pár nemzetnek ha volt saját nemzeti orvosirodalma! A magyar nyelveu irott első könyvek 1530—40 közt jelentek meg, a hittan irodalma 1532 a történelemé 1559-el kezdődik, s ha ezt tekintjük is, nem sokkal maradt hátra ezektől az orvosi szakba vágó első magyar nyelvü könyv, melynek szerzője Mélius volt, mely az ő halála után 1578-ban jelent meg nyomtatásban e czim alatt: „Herbarium az Fáknac Füveknec nevekről, természetekről és hasznokról. Galenusból, Pliniusból, és Adamus Lonicerusból szedettettek ki.“ Az ezt követő lapon ismét „Herbarium az fáknak füveknek nevekről természetekről, és hasznairól, Magyar nyelvre, és az rendre hoszta az Doktorok könyvekből, az Horhi Mélius Péter. Nyomtattatott Kolozsváratt Heltai Gáspárné műhelyében 1578-dik esztendőben. 4 rétben, deák magyar és német mutató táblával 188 lappal, egyike ma már a legritkább könyveknek, a debreczeni ref. főiskolai könyvtárban két példánya található, egyike ugyan csonkán, másika a nagy reformátor unokájáé volt. Mélius ugyan nem volt orvos, de mint e müve tanusitja, a maga korában szép füvészeti ismeretekkel birt, — és honosainak nagy szolgálatot tett e nemü kezdeményezése által.

Szoboszlai Nagy Sámuel debreczeni fi, és ugyanott orvos, tanulmányait végezte az angol, belga és német egyetemeken, oklevelét nyerte Franequerábau 1671-ben, a mikor is tudori értekezést irt és adott ki a „szélütésről.“

Huszti István tanult a belga, hollandi és német egyetemeken, Halleban nyerte az orvos és bölcsészettudori rangot, s hazatérte után, előbb II. Apafy nejének volt házi orvosa, majd Debreczen városi orvos, és egyuttal az itteni főiskolában a bölcselet tanára volt 1671-től 1710-ig.

Király István, debreczeni születésü, a a debreczeni polgárok költségén külegyetemekre kiküldetvén, 1692-ben, a hallei egyetemen 1697-ben orvosi oklevelet nyert, mely alkalommal értekezett: „De genuino, et simplicissimo doloris podagrici remedio.“ Egyuttal a hittudori és bölcszészi czimet is kiérdemelvén, nyert babéraival honába visszatért, holott a debreczeni főiskolában a bölcszészet tanitásával bizatott meg 1700-ban, e hivatásának nehány évig dicséretesen meg is felelt, egyuttal ez idő alatt a gyakorló orvosi szerepet is üzte, azonban nem sok idő mulva közbejött elmeravara miatt, emlitett foglalkozásaira képtelen lön, s orvosolhatlan tébolya következtében meghalt 1726-ban.

Herczeg János debreczeni születésü, orvosi és bölcszészi tanulmányait a franeckeri és Odera melletti frankfurti egyetemeken bevégezvén, a debreczeni főiskolában a bölcselet tanárává választatott, Király István utódja lőn, mely minőségében az orvosi gyakorlatot is nagy tüzzel és közszeretet mellett üzte.

Keresztesi Pál (1701—1734) debreczeni fi, a belga egyetemeken képezte magát, 1725-ben avattatott orvostudorrá a franekkeri egyetemen, mely alkalommal latin nyelven értekezett „az alvajárókról“; hazájába visszatérve, a debreczeni ispotálytemplom papja lett, egyszersmind 1734-ben történt haláláig, az orvosi gyakorlattal is foglalkozott.

Bencsik Mátyás 1697—1749.) borsodmegyei születésü; a hallei egyetemen oklevelezett orvos, gyakorlati pályáját 1731-ben Erdélyben kezdte meg, honnan 200 frt fizetés mellett debreczeni orvosnak hivatott meg, hol különösen az 1740-ik évben nagy mértékben dühöngött pestiskor (kartársai Buzinkai és Fáber Fülöppel együtt,) ernyedetlen buzgalma és tevékenysége által közszeretetet érdemelt ki. E mirigyhalál alkalmával, mely Debreczen városában 1739. május 16-án tört ki, és 1740. január 30-án szünt meg, s 8697 embert vitt áldozatul, (legpusztitóbban lépett föl a ragály 1739. október havában, a mikor 3493 áldozatot söpert el) az emlitett három orvos mellett utczánként két-két sebész volt még a ragálylepettek orvoslására tisztességes fizetés mellett alkalmazva, s egyszersmind, mint Szücs István irja, jóéletü, példás viseletü ifju prédikátorok tisztességes fizetésért a betegeket látogatták, vigasztalták, imádkoztatták.“ Bencsik 4 évig volt Debreczennek tiszti főorvosa, 1749-ben kora halállal kimult; irodalmi müvei: 1731-ben irta és adta ki tudori latin értekezését „a fejfájásról.“ Ugyancsak leirta 1739/40-ki pestist, mely Debreczenben pusztitott.

Diószegi István debreczeni fi, tanulmányait az utrechti és leidai egyetemeken elvégezvén, orvostudorrá avattatott Utrechtben 1727-ben, ez alkalomra irt tudori latin értekezésének czime: „A vizkórról és annak gyógymódjáról.“ A máramarossziget gimnázium rectora lett külföldről hazatérte után nem sokára, e hivatalát két évig viselvén, utána csengeri pappá választatott, mely hivatala mellett az orvosi gyakorlattal is foglalkozott 1749-ben történt haláláig. Végrendeletileg a debreczeni főiskolai könyvtárnak hagyományozott könyvei között van egy érdekes, elég vaskos orvosi kézirat, melynek czime: „Succincta morbos curandi methodus“, melyet önmaga szedegetett össze Utrechtben laktakor és a szigeti gimnáziumban tanitványainak lediktálva tanitgatott.

(Folyt. köv.)

Karczolatok.

A h.-böszörményi függetlenségi párt elbukásán mindenki csudálkozott. Pedig bizony, ha betekintünk a függöny mellé, s látjuk a kormánypárt erőfeszitéseit, nem csudálkozhatunk.

Ujabban azon felfedezésre jöttek, hogy Szabó Mihály kormánypárti urra Fehér Gergely polgártársunk — kétszer is beadta „nagybecsü“ szavazatát.

Hogy nem tudja valaki szégyelni — az ily győzelmet?!

*

Nagy dolgok történhettek a székelyhidi kerületben is. Több nadrágos embert lehetett látni, a kik testestől lelkestől a függetlenségi párthoz tartoznak, s mégis ott voltak a — jobboldali táborban Nagy György pártján.

Vajon milyen szellemi, vagy anyagi nyomás szükségeltetett ehez, hogy a meggyőződést ennyire félre tegyék?

*

Diószegen pedig a választást megelőzőleg „nagy lakoma“ tartatott Nagy György ur tiszteletére.

S csodák csodája, hogy a lakomáért — egy vendég sem fizetett.

Nyir-Bátorban már okosabban tettek; ott 10 krért lehetett a korcsmában négy tál ételt kapni.

Persze, a győzelmes jelölt — tiszteletére.

*

A jobboldaliak érzülete egészen megváltozott ujabb időben Kossuth Lajos iránt. Örvendünk e jelenségnek, hogy még ott is tiszteettel szólnak róla.

Tulbuzgalmukban némelyek már annyira mentek, hogy azt a hirt is terjesztik, mikép a debreczeni függetlenségi párthoz intézett levelét — nem tőle eredettnek állitják.

Csak arra vagyunk kiváncsiak, melyikőnkről teszik fel, hogy képes irni egy oly remek — Kossuthlevelet?

*

Sennyeiről azt beszélik, hogy pártja sokkal nagyobb lesz, mint a hivatalos kimutatásból látszik.

Fogással élt a báró — ugy mondják.

Némely helyen „szabadelvü“ néven léptette volna fel jelölteit, hogy a kormánypárt ne küzdjön ellene.

Hiszen ők ugy is megárulhatnak — egy gyékényen.

*

Egyik kormánylap sehogy sem tudja elszivelni, hogy „egy kormányhivatalnok“ a függetlenségi párttal szavazott, s ajánlja azt az igazságügyérnek.

Jól tudjuk pedig, hogy Perczel igazságügyér nyilt rendeletet adott ki, hogy minden hivatalnok kövesse saját meggyőződését. A mit H.-Böszörményben fel is használtak az illető hivatalnokok, mert ugyancsak hordták a betegeket szavazásra csupa meggyőződésből.

Vagy az igazságügyérre rá akarják fogni, — hogy igazságtalan rendeletet adott ki?

— ***A magyar fővárosból.*** **A budai** árviz-károsultak javára szombaton rendezett működveloi előadás 300 frtot jövedelmezett. **A nemzeti szinház** belseje nagy változáson megy keresztül. Az állóhely zártszék sorokkal helyettesittetik stb. Ugyancsak ott elhatároztatott, hogy a szünetet kivéve, a nemzeti szinház tagjai vidéki vendégszereplésekre nem mehatnek. **A kholera** a fővárosban kiütött. **A budadesti** zálogház üzletforgalma a folyó év 6 első hónapjában 3.416,879 frt 42 krt tett. **Az oszträk állam-vasut** 2000 frtot ajándékozott a budai vizkárosultak javára.

Vidék.

— A „Debreczen“ levelezése. —

Nagy-Kálló, jul. 12.

A n.-kállói kerület képviselőt választott. Bele is választott! Uj képviselőnk hazánk és nemzetünk érdekeit szivén fogja viselni, hiszen Bach országboldogiró terveinek legjobb meggyőződése szerint volt hivatalioskodásaban előmozditója. Ha mint megyei embert tekintjük is, meg lehetnek elégedve azon kevesek, kik a megyék szétdarabolásában keresik hazánk üdvét.

Igaz, hogy nyilvános helyen ilyes nézetinek érvényt szerezni soha nem igyekezett, nem azért, mintha magánnyilatkozatai szerint habozott volna, hanem talán azért, mert szólani akarás és tudás két különböző dolog.

Nem vádoljuk azonban őt, hiszen nem tudja, mit cselekedtetnek vele; legalább azt látszik mutatni azon lelkesitő szónoklata, melyet megválasztatása után a megyeház erkélyéről tartott, melynek veleje abban összpontosult, hogy nem levén ezen váratlan esélyre elkészülve, nem tudja, mit mondjon, s máskorra tartja fel magának a szerencsét, politikai véleményét elmondani vagy elhallgatni.

Annak illustratiójául, miként jutott a képviselőségre, mint Pilátus a credőba, elég lesz felemliteni, hogy Gencsy Ferencz ur hálás barátai le akarván azon vélt homályt mosni, mely már négy képviselőválasztás alatt megfeszitett törekvéseit a nevetség körébe vonta, nem tartotta ő maga sem feleslegesnek megkisérleni azon módokat, melyeknek kibizonyitása a választói jog ideiglenes elvesztését vonja maga után. Adatokat azonban jelenleg azért nem hozunk fel állitásunk bebizonyitására, — mert a mult országgyülések verificátionális eljárása a jogos panaszok jogos elintézését reméleni még most nem engedi.

A választási elnök dr. B. M. ur eljárása sem üti meg a mértéket, egyebektől eltekintve már azon oknál sem, hogy mellőzve a választási törvény azon §-át, hogy szolgálatban levő katona szavazó nem lehet, a választás békés lefolyásának biztositására kiállitott honvédség szavazóképes tagjainak, a rendelkezésére engedelmeskedő parancsnokság által szabadságot rögtönöztatett, s azokat a kormánypárti jelölt támogatására felhasználni engedte.

Meglepő volt azon körülmény, hogy Téglás városából, mely némileg gróf Dégenfeld Gusztáv befolyása alatt áll, s mely mindeddig a függetlenségi párt zászlóját követte, jelenleg a bejött választók a kormánypárt jelöltjére szavaztak. Azt hiszszük, Téglás városa választóinak e magatartása leginkább abban találja megfejtését, hogy ott a járási szolgabiró Cs. Gy. ur hivatalos befolyását s tekintélyes állását arra használta fel, mint volt 48-diki derék honvéd, hogy a kormánypárt jelöltjét juttassa győzelemre.

Szóljunk-e még a főispán ur végrehajtlanságáról, ki megyénkben a fusió nem sikerülte miatt megingottnak vélt főispáni székét azzal vélte megerősithetni az egyes megyei alantas s épen főispáni kinevezéstől függő állásban levő megyei tisztviselőt vagy kezelő személyzetből való választókat minduntalan maga elé rendelgetett s egész hivatalos tekintélyével a szabad választásijog korlátozására igyekezett hatást gyakorolni, istennek hála, ez neki nem sikerült!

A fentelőadottak után nincs mit csudálkozni, hogy kerületünkben a függetlenségi párt vereséget szenvedett, — mi nem szólunk erre egyebet „erőködbe uram pogányok jöttenek. Több polgár nevében

Dr. Joósa András.

— ***Vidéki hirek.*** **Halász községben** nagymennyiségü régi ezüstpénzt lelt egy leány. A pénzek 1600—1690 közti időből valók. **Zsurokon** egy 12—13 éves leányt fogtak ki a Tiszából. A leány a szomszéd Eszeny faluba való volt. Hogy miként fult bele, azt nem tudni. **Szegeden** a katonák gyakorlatán a két részre osztott tábor egyikéből vak töltés helyett egy kavics lövetett ki, oly szerencsétlenül, hogy egy közvitéz mindkét szemét elvesztette általa. **Veszprémben** a honvédtisztek s az intelligens fiatalság elhatározták, a szivarfelemelése miatt, hogy többé nem szivaroznak. **A sáskák** Szerb-Ittebe határán teljesen elpusztittattak. **Kassán** e hó 9-én ismét nagy vihar dühöngött. Az Erzsébet-templom számtalan faragványát ledöntötte. **Terebesen** oly borzasztó tüzvész volt, mely 150 házat semmisitett meg. — **A váczi** nyomda száz éves jubileuma nagy kegyelettel ünnepeltetett meg.

Kossuth a nevével való visszaélésekről.

Nagy hazánkfia által fel vagyunk hatalmazva, — irja az „Abauj-kassai Közlöny“ — hogy a lapunk szerkesztőjéhez multkor irt leveléből adjuk a következő részt is:

Isten veled régi lanyha béke,
Arulóknak voltál menedéke —
Kik gyáva cselekkel —
S nem tiszta kezekkel
Tört döftek a nemzetek szivébe.

Isten veled szép bünös kaczér hölgy,
Fertőzett vagy: im rád ismer a föld.
Csábod altató szer
Elsenyvesztő szender
S a láng s villám fegyvernél öldöklőbb.

Isten veled életre halálra
Menni kell most a vér piaczára —
Remélve magunkban
És férfi karunkban —
Az árulók s gazok bosszujára.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

RÉGI KÖLTEMÉNY.

Erdélyi Jánostól.

Leng a zászló, vészjelt mutogatnak!
Harsog a kürt, harczba hivogatnak,
Oh Magyar! hazád kér:
Isten szerelmiér
Légy még egyszer villáma a hadnak.

Becsületből fegyver a kezedben —
S a hüség kihalt volna szivedben?
Emlékezz meg rája,
Őseid hazája
Van tenger baj kellő közepében.

Szent szabadság! népek őrizője —
Légy ügyünk — és kardunk vezetője;
Zászlód alatt állunk,
Hü szivet ajánlunk,
Örömet csak tebenned találunk.

Vérmeződ a küzdés iskolája, —
Ott a lélek egymást feltalálja;
Kik egyet akarnak,
Egygyé összeformnak —
Egygyé összeformi kell most a magyarnak:

„Egyet-mást Japánról.“

— Karczolatok. —

Sz. Török Jánostól.

(Vége.)

Ezen császári parancs kivitele a Stotstacsira volt bizva, ki kölcsönzött hatalmánál fogva azt rendelé, hogy a Tykoon szünjön meg a lázitás szitásával, hódoljon a törvényeknek és vonuljon vissza a magánéletbe, — mit is a Tykoon minden ellenállási tüntetés nélkül meg is tett. E közben a Tokkugawa had Yeddóba összegyült, mely váratlanul a Mikadó csapatai által megtámadtatott, ez történt 1868. jul. 4-én — véres csata volt; mely egész nap tartott; a Tokkugawa pártja megveretett, álcza gyanánt, hogy menekülhessenek, Yeddót több irányban felgyujtották; a város nagy része leégett, a füst és láng leplében meg is szabadultak.

A borzasztó elemi pusztitás a yokohamai öbölben több órahosszan irtózatos szép látványt nyujtott. A győző a Tokkugawa hatalmát tökéletesen megsemmisité, melyek bár később ugyan még mint forradalmi guerilla-bandák csatangoltak délen és keleten, de végre hódolni kénytelenittettek.

Ennomotto a Tykoon tengernagya — jeles hadvezér — egy fregattesorral, mely parancsnoksága alá tartozott — elmenekült, jól felszerelten és fegyveresen; a többek között vele volt egy jeles fregatte a Kayamarn, melyet a hollandok ajándékoztak a Japszoknak, az Empereur pompás gőz Yachtot, mely harczra ugyan nem alkalmas, Victoria angol királynő küldte ajándékba a Tykoonnak. Az Eagl (sas) ódon kerekes fahajó és a Chogi-marn, melyen csupán egy egyén maradt sértetlenül. Régebben ezen hajó angol tulajdon volt, Dumbárton nevü gőzös 1520 tonnás, a Denny testvérek által a chinai partokra volt küldve tránsitó üzletekre, de a Tykoon megvásárlotta.

Ezeken kivül volt még egy pár hajója Ennomottonak, mindazon által nem volt valami ijesztő hajóraj. A Mikadó tengerészei gyorsan végeztek velök, a Kaya-marn, mely a legerősebb hajója volt, az északi japán szigetekre hajtatott, hol valódi roncscsá törött.

Bár a Mikadó hajói sem valának rettenhetlenek, mert jól megszemlélve azt állithatom, hogy több része kereskedelmi hajó volt és lett felfegyverezve s nehány elnyüttt aczélágyunaszád, melyek különbféle világrészekből vétettek a daimiósok által. Csak is egy volt, mely nevének megfelelt a Stonewall (kőfal) vaslemezes hajó, mely az amerikai háboruban a confoderáltak részére Frankhonban épült. A legveszedelmesebb támadó fegyverek ezen voltak, 300 fontos két ágyu.

A mint Ennomotto egy bizonyos napon villámszerü gyorsasággal megjelent, a mikadói hajók között horgonyt vetett, — ez történt a Miakkó öbölben, északkeleti partján Japánnak, a hajókat szinte elfoglalta; azok nem voltak elkészülve a fogadásra, a japán könnyelmü s gondolatlan nép. A tüz ki volt aludva a gőzkazán alól — igy kénytelenittettek a horgonyzat mellett védeni magukat, mig a gőz mozgásba hozhatta a gépezetet.

Ezen harcz több óráig tartott igy vesztegzárba, ámbár a veszteség nem volt tetemes egyik részről sem; bár a Stonewallon a véderő nagyobb része megsebesittetett és megölettett, az ellen röppentyüi és kartácsai által, mely a közelből tüzesőképen ömlött a szerencsétlen hajó népére; mig végre megindulhattak Egy része a hajórajnak Yessóba menekült — északi szigetrésze ez Japánnak.

Ennomotto Miakkóban megerősité hadát, partvidékkel, várdákkal és hadszerrel kellőleg ellátva volt, mindazon által egy év mulva, — mint a szárazon, ugy a tengeren tökéletesen tönkre tétetett. Hajói elégettek vagy elsülyesztettek, serege legyilkoltatott, ő maga kevés követőivel — kényszerült feltétlen megadni magát.

Néhány százat közülök Hakodatéban zártak el, kiknek ugyan a Mikadó három hónap mulva megkegyelmezett, és egy része ezeknek a nyugoti tengerparton levő Niegata városba, mint leendő uj telepjökre gyarmatosittatott. Ezen város a Suroga tengerszorosnál van. A többinek pedig a Fuzi Yama alatt, melyet a japáni szent hegynek nevez, föld osztatott ki, e menydörgő szent nagyság árnyában békén élhetnek; igy oszlott szét a Tokkugaw hatalma.

De a kalandos, hős, derék Ennomotto sorsa nem ily szelid vala, őtet nehéz vasba verve küldötték Yeddóba, hol még jelenleg is nehéz börtönben szenved.

Azóta a Mikadó is kilépett isteni mythos lepléből, és mint hatalmas, — jóra, szépre, nagyra, ujjitásokra, de népe javára törekvő fenség uralkodik önhatalmulag.

Régóta bánt, boszant, keserit, hogy akadnak emberek az országban, kik nem átallanak igénytelen nevemmel visszaélni. — Azonban ön becses lapjának 20-dik száma egy oly visszaélést hozott tudomásomra, mely már mégis csak minden mértéket meghalad.

Nagy sajnálatomra azon különös gondolat villant fel egy-két ember agyában, hogy mozgalmat inditanak az én hazahivásomra aláirásokat gyüjteni.

Képzelheti ön uram! mit kellett éreznem, midőn a lapok országgyülési rovatában Majoros István, zentai képviselő egy interpellációja folytán, a mostani belügyminiszter azon hivatalos állitásával találkoztam, hogy a nevezett képviselő két megbizottja azon hitegetéssel iparkodott Torontálmegyében amolyan hazahivási aláirásokat gyüjteni, hogy ha hazajövök, fel fogom osztani az uradalmakat azok közt, kik a hazahivó levelet aláirják.

Jól volt-e a miniszter értesitve? tényen alapszik-e eme megdöbbentő állitás? természetesen nem tudhatom. — De ha csakugyan ugy történt, a mint állitá, hogy történt, nagyon igaza volt, midőn azt mondá, hogy ez reám nézve valóban nem érdemelt meggyaláztatás. — Söt szégyen, gyalázat a magyar névre; mert valóban pirulnunk kell a világ előtt, ha fajunk milliói közt csak egyetlen egy ember is akadna, ki (ha csak nem valamely tébolyda kosztosa) eléggé depravált, egyszersmind eléggé bolond, miszerint agyában ily bünös, egyszersmind eszeveszett gondolat megteremhet. A dolog ugy depravatió, mint eszeveszettség tekintetében annyira kirivó, hogy én alig hihetem lehetségesnek, s hinni szeretem, hogy Majoros ur csak még sem állott volna ki interpellátiójával az egész ország szine előtt egy revelációt provokálni, ha bizonyos nem volt volna felőle, hogy ily botrány nem történt. Sajnálatomat azonban nem titkolhatom, hogy a miniszter sulyos állitására adott válaszát kielégitőbbnek nem találhattam, legalább a mennyire azt az „Egyetértés“, „Magyar Ujság“ s a „Hon“ rövidke jelentéseiből megitélhettem, (mert más fővárosi napi lapot régóta nem látok.) S Majoros urnak bizonyosan érdekében is, kötelességében is állana: a sulyos imputaciót alaposan megczáfolni — ha képes. Különben a dolog biró előtt lévén, arról most többet nem szólok.

Hanem abstrahálva ezen felhábiritó incidenstől, annyit mondhatok, hogy azon egész mozgalom, mely az én hazahivásomra megindittatott, a legfonákabb, legtapitatlanabb valami, mit az absurditások logikája kiokoskodhatna. Határozottan kárhoztattam, mihelyt tudomásomra jutott.

Azonban, mikor már azt gondoltam, hogy az, ki az eszmét meginditotta, rosszallásom felől értesülvén, a dolog nem fog tovább füzetni: fogja magát Majoros ur s azt ujra szőnyegre hozza; levelet intéz hozzám, s azt nem épen dicséretes gyöngédséggel még nyomtatásban is körözteti. — Nem ösmervén Majoros urat, nem tudom megitélni, mennyire akart vagy nem akart e nyilvánossággal reám pressiót gyakorolni; hanem látván, hogy hozzám több hazahivó levelek érkeznek, hol százak, hol ezerek aláirásával ellátva; még pedig néha (mint különösen Pátkáról 515 aláirással) a népies érzelem romlatlan jámborsága által sugallott oly kifejezésekkel fogalmazva, hogy lehetetlen volt olvasásuk felett érzékenyen meg nem illetődnöm: nem lehetett a dolgot tovább ignorálnom: tehát jó népünket a jó hiszemü csalódás tovább tovább füzésétől megóvandó, kényszerülve valék Majoros ur levelére egy magán levélben felelni; neki megirni okaimat, melyeknél fogva a meginditott mozgalmat határozottan rosszalom; s őt felszólitani, hogy rosszalásomat ugyanazon uton köztudomásra hozza, melyen levelét nyilvánosságra hozta volt.

Ő ezt valami „Riadó“ czimü lapocskában tette meg, melynek létezéséről nekem ekkorig tudomásom nem volt. Amit belőle valaha láttam, azon egyetlen példány, melyet Majoros ur nekem megküldött bizonyságul, hogy helytelenitésem közzététele iránt kivánságomat teljesitette. Bár megvallom, nem gondolom, hogy megfelelő módon teljesitette, egy oly lapot választva közlönyül, melynek aligha lehet nagy közönsége, miután létezésének hire hozzám nem jutott el, a ki pedig a hazai dolgokat figyelemmel szoktam kisérni.

Azonban ön becses lapjának 20-ik számában Simonides aláirással egy czikk jelent meg, melyben leirhatatlan megbotránkoztatással azt olvasom, hogy annak a „Riadó“-nak szerkesztője Szini Károly annyira ment üzérkedő vakmerőségében, miszerint nevem alatt leveleket, táviratokat tenne közzé lapjában, mint állitólag általam lapja érdekében neki irottakat.

Mondanom sem kell, hogy én bizony neki sem levelet nem irtam, sem táviratot nem küldtem. Biz én még csak azt sem tudtam, hogy a „Riadó“ existál.

Hát ez már nagyon komoly dolog. Itt már nemcsak a legszemtelenebb üzérkedés non plus ultrája, hanem egyenesen hamis levél koholás forog fenn, ami bünvádi eljárást is kivánhat.

Bátorkodom is önt felkérni, méltóztassék a „Riadó“ azon számait, melyekben Simonides állitása szerint ily koholt levelek megjelentek, előkeriteni s nekem megküldeni, miszerint megitélhessem, vajon csak az undornál s megbotránkozásnál maradhatok-e, vagy pedig a büntető törvénynek is kell-e munkát adnom.

Pedig kell lenni valaminek a dologban, mert már levelet is kaptam a „Riadó“ egy olvasójától Bácsmegyéből, a ki ama (koholt) táviratra vagy levélre hivatkozva tudtomra adja, hogy ha „szándéklott körutamban?“ arra vetődöm, szegény háza ajtaját befogadásomra nyitva találom!

Hogy a nevemmeli visszaélések engem nagyon elkedvetlenitnek, azt nem tagadhatom. De ha netalán (mit nem tudok) e visszaéléseknél valahol azon számitás is találna lappangani, hogy a boszantások, elkedvetlenitések engem oda vihetnek, hogy a közügyek iránti érdeklődéstől visszavonuljak: megmondom kereken, hogy e számitásból semmi sem lesz. Kettőt mentettem meg az élet viharából. A lelkiismeret nyugalmát s a kötelességérzetet. S mig eszemet tudom s tagjaimat birom: nem adhatja magát elé az elkedvetlenitésnek oly özöne, hogy a másodikról megfeledkezve, az elsőt feláldozzam.

*

Nagy hazánkfia kérelmének (arra vonatkozólag, hogy Szini lapjait küldjék el hozzá) eleget tettünk, mondja e levél után az „Abaujkasai Közlöny“ szerkesztősége. Az e tárgyra vonatkozó válasz következőleg hangzik: „Igen nagyon köszönöm szivességét. Hogy mit fogok azzal a . . . Szinivel csinálni? még alig tudom, a dolog annyira mindent meghalad, a mit csak képzelni is birtam, de hogy szárazon el nem visszi, a bizonyos, valamint az is, hogy ha hon volnék, a rendreigazitást korbácscsal kezdeném.“

Budapest, jul. 10.

— A „DEBRECZEN“ szerkesztőjének. —

Az országos magyar képzőművészeti társulat által a „mücsarnok“ javára rendezett müsorolás, habár a legszélesebb körökben meleg pártolásara talált, eddigi eredménye még is tekintettel arra, — hogy a müvészek által ajándékozott kisorolandó müvek értéke 50,000 frtot meghalad, s a kezelési költségek is tetemes összegre emelkedtek, teljesen kielégitőnek nem vétethetett. Ennélfogva, nehogy a müvészek által tett áldozatok sikertelenek legyenek, a választmány, mint annak idején a közgyülésnek bejelentette, s hirlapilag is közzétette, nem háríthatta el magától a kötelezettséget hogy a folyó évi május hó 1-én kitüzve volt huzási határidő elhalasztását kérelmezze. A nagyméltóságu pénzügyi minisztérium ezt legközelebb engedélyezvén f. évi október 24-ét tüzte ki, a mely napon a sorshuzás hatósági felügyelet mellett okvetlenül meg fog tartatni.

Ujra és melegen ajánljuk tehát ez ügyet a közönség pártfogásába. A részvét ösztönzéstül szolgálhat a nyeremény esélyén kivül azon tudat, hogy csekély áldozattal a hazai müvészet jövőjének, mondhatni biztositására szolgáló intézmény létrejötte hathatósan előmozdittatik. Egyuttal bátrak vagyunk azon tisztelt müpártolókat, kik a megtartott sorsjegyek árát még kinem fizették, tiszteletteljesen felkérni, hogy az illető összeget legkésőbb f. é. julius hó 31-ig beküldeni sziveskedjenek. Ha netán eme sorsjegyek egészben meg nem tartatnának, kérjük azokat is e napig okvetlenül viszaküldeni, — hogy azokkal másfelé rendelkezhessünk.

Végül még megjegyzendőnek véljük, hogy a 300 nyeremény végleges jegyzéke a társulat titkári hivatalnál betekinthető. — Az országos képzőmüvészeti társulat igazgató választmánya.

A „falu rosza“.

A budapesti népszinmü társulat harmadik vendégjátékul adta tegnap a: „F a l u r o s z á t“.

Nagy várakozással és kiváncsisággal vártuk az est következését, mert a párhuzamot, illetőleg az elválasztó vonalat a budapesti szintársulat és a mi volt társulatunk közt, e valódi tősgyökeres s a magyar népéletből vett darab előadásánál akartuk keresni és megtalálni.

Hogy e jogosult feltevésünk mennyiben sikerült, annak kimondásában, valamint a részrehajlatlan véleménynyilvánitástól az első két előadás alkalnával nem tartózkodtunk, ezuttal sem leszünk tartózkodók.

A „falu roszá“-nak egyik főalakja Göndör Sándor, egy vad természetü, szellemileg miveletlen, de erkölcsében romlottnak nem nevezhető parasztlegény, kinek szivét mélyen elkeseríté szeretőjének csalfasága, minek folytán egész lénye a buskomorsággal vegyült vad indulatoskodásban nyilvánul előttünk.

Vajon tehát a szegletes parasztlegényt, ki szivének óriási fájdalmával magunk elé képzelünk, nemcsak, hanem Szabó Bandi által oly igaz eredetiségében személyesitve magunk előtt láttunk: láttuk-e tegnap is?

Erre határozott feleletünk az, hogy: nem.

Mert Tamásynak, egyszerüen kiejtett szavaiban, közönséges hanglejtésében nem volt meg az az érzés, mely a sorsa ellen elkeseredett emberi lény szavaiban nyilvánulni szokott.

Nem volt meg a fájdalom kinyomata sem modorában sem taglejtésében, s ez utóbbi különösen a szegletesség helyett a finomabb mozdulatokba csapott át.

Csak a harmadik felvonásban, midőn bucsuzik falujától e szavaknál: „Kongasd, kongasd vén rabotos, bucsuztatót huzol, mert az a ti rosszatok most messze utnak indul, nem hagy itt egyebet, mint édes szeretetét, nyugvó halottakat és egy hütlen leányt.“ Csak itt emelkedett fel a tökélynek azon magaslatára, hová Szabó Bandi emelkedni nem tudott. Érzés, ábránd, szenvedés s a meghiusult remény itt csupán egy érzelemben a fájdalomban volt észlelhető. És ez hatott is, s a hatás nyomása könyeket csalt szemeinkbe.

A második főalak Finum Rózsi (Blaháné) szintén nem találta magát abba a helyzetbe, melyet a szerep feltételez s megkiván. Mondhatnók, hogy nagyon finom Finum Rózsi volt.

Feledték azonban szereplésének hiányait gyönyörü édes csengésü dalai, melyeken elandalogtunk hosszan, mélyen.

Vizváriról akarunk még nehány szót szólani, ki Gonosz Pista bakter szerepét szintén nem adta kellő sikerrel, s Horváth alakitása a visszahagyott emlékezetben joggal igényel elsőbb helyet. A többi szereplő személyzet megállta helyét.

Egyébiránt a darab némely mozzanataiban és azok kivételében itt gyakran más, a volt szintársulatunktól különböző felfogást tapasztaltunk s hajlandók vagyunk az észlelt hiányokat némi részben talán ezen körülménynek felróni.

Az előadás különben igen szabatosan és összevágólag folyt le, csupán Császárné izléstelen játéka nem találkozik helyeslésünkkel.

A nézőtér mindenütt telve volt, s a közönség viharos tapsokkal hivta ki Blahánét és Tamásit, Blaháné igen szép virágcsokrot is kapott és méltán.

Előadás vége fél 11 órakor.

UJDONSÁGOK.

* **Polgártársaink** részéről több oldalról halljuk a panaszt, hogy egyes uri emberek járnak a városon szerteszét, a kik a polgárságot arra buzditják, hogy ne a „Debreczen“-re, hanem a „Debreczeni Ellenőr“-re fizessenek elő, mert az — szerintök — jobb lap. Igaz, hogy jobboldali. Hanem a „D e b r e c z e n“ is biztositva van, azért hogy ebben a hires baloldali városban merészelt megmaradni — baloldalinak, mikor még a „Messiás“ is jobboldalivá lett. Mi nem házalunk. A ki lapunkat akár irodalmi, akár társadalmi szempontból jogosultnak tartja a létezésre, annak tessék előfizetni.

* **Az uj ref. lelkészek** ünnepélyes felavatása jövő szombaton, e hó 17-én tartatik meg a ref. nagytemplomban. Az egyházi szertartást derék püspökünk R é v é s z Bálint fogja vegezni.

* **Az érettségi vizsgának** a ref. főiskolában ma este vége lőn. Ez alkalomból az egyházkerület részéről Dégenfeld Imre gr, Kiss Áron, Hajnal Ábel Nyiri Péter voltak városunkban. Este lakoma Vilmos vendéglőjében.

* **Az északkeleti vasut** egyik hivatalnolnokáról Halmiból irja levelezőnk: Állomási főnökünk azon vak hitben ringatván magát, hogy ő az egyedüli ur, nemcsak a kezelésére bizott állomáson, hanem a környéken is, viszketeg természetével a kerület idegenkedését vonta magát mogorva természetével a mellette szolgáló pénztárnok gyakori elváltozását eredményezte. Ha sokat is kellend egy ily ember szeszélyessége miatt a közönségnek kiállani, talán intézkedhetnék az igazgatóság ugy, hogy „mulnék el tőlünk már e pohár“, s jutna a finom bánásmódból másnak is. U g o c s a y.

* **Lótartógazdák számára.** A folyó év julius 20-án délelőtt a város istállójánál 15 drb. álladalmi mén árverésen eladatik. — A venni szándékozók jelenjenek meg Koszorus Lajosnál hatvanutczán 1578. sz. a., kit a földmivelési miniszter e tárgyban megbizott azzal, hogy a vevők felől irásbeli ajánlatot állitson ki, s a kiket ő ajánlani fog, azok azon kedvezményben fognak részesittetni az árverésnél, hogy a vételárnak csak egyharmadát tartoznak azonnal lefizetni; másik két harmadáról pedig irásbeli kötvényt adhatnak a helybeli méntelepparancsnokság pénztára javára.

* **Összeesküvés a szivar ellen.** Tetszett a kormánynak a szivarok árát ujabban fölemelni anélkül, hogy azok elfüstölhetésére kellő képzettségü gyomrokról gondoskodott volna, — vagy a szivarok megjavitását eszközlendette. Veszprém intelligensebb fiatalsága s az ott állomásozó honvédtisztek nagy része erre közös akarattal elhatározták, hogy lemondanak a szivarozásról, s pipázni fognak, a kellő menyiségü makra egyenpipák Debreczenből rendeltettek meg. Az összeesküvésben napról napra több s több polgár vesz részt.

* **Beküldetett** szerkesztőségünkhöz: Blaháné legkedveltebb dalai. Énekhangra zongorakisérettel alkalmazta Erkel Gyula. Ára 80 kr. Blaháné kedvelt dalai 14 válogatott magyar népdal, melyeket Blaháné asszony (Kölesi Luiza) a népszinművekben a nemzeti szinházban és a hangversenyekben leggyakrabban szokott énekelni. Énekhangra zongorakiséret s átirattal ellátta Ábrányi Kornél. Ára 2 frt 50 kr.

* **A kedves Blahánét** a kegyelet legmélyebb érzete csatolja városunkhoz. Boldogult kedves férjének közelebb igen csinos fehér márvány sirkövet rendelt meg, s azt még e héten felállittatja a kath. temetőben. Lehet-e boldogitóbb érzés a világon, mint — a sirontul is szeretni?!

* **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon rokonok, jó barátok s ösmerősök, kik f. hó 12-én felejthetlen kedves I l o n leányom temetésén részt vettek, fogadják elhunyt kedves leányom s családom nevében hálás köszönetemet. Jól esik szomuru helyzetem enyhitésére azt tapasztalás után tudnom, hogy veszteségemben sokan fájdalommal osztoztak; nem mulaszthatom felemlités nélkül helybeli leánytanitó t. Szabó József ur müködését, ki is az elhunytnak tanulótársaiból alakitani volt szives rögtönözve oly énekkart, a melynél jobbat kivánni nem lehet, tanuló társai szivből eredt könyekkel bucsuztak el kis kedves barátnéjoktól szegény s gazdag egyformán, ezt nevezem én őszinte megható tiszta szeretetnek, kiket nem rangérdek, vagyonminősége csatol egymáshoz. Adja az ég, hogy jó indulatokat családom iránt továbbra is kiterjeszszék; részvétök, jó indulatuk s szeretök, ugy magam, mint családom iránt továbbra is maradandó lehessen. Tisztelettel Megyessy Sándor s nőm szül. Veszprémy Mária.

* **Köszönettel vettük** a meghivót a nagyváradi önkéntes tüzoltóegylet f. év julius hó 21-én tartandó ezredik őrségi ünnepélyére. — A gyakorlat este 7—9 óráig az őrtanyán tartatik. Rátkay József, segédtiszt. Baróthy László, h. főparancsnok.

* **Grossmann J.** Budapesten váczi-utcza 34 sz. legjobb és legócsóbb eredeti Mayer-féle konkolyt, bükkönyt és zabot tisztitó gépei és többféle tárgyáról kibocsátott hirdetését, mely mai számunkhoz van mellékelve ajánljuk olvasóink figyelmébe.

* **Egy dajka** tegnap M.-Pércsen felakasztá magát. Benne két élet veszett el. Anyja szemrehányása okozá e borzasztó elhatározását.

* **A mai tárczánkban** foglalt költeményt némely lap ugy közölte, mintha az Petőfi Sándoré lett volna. Azonban kiderült, hogy azt E r d é l y i János irta. Mi is közöljük a szép költeményt.

* **Idylli élet** az anna-utczai kuton. Tegnap este 10 óra tájban a kuton nagy zaj s „segitség“ kiáltás volt hallható. Egy zöldfautczai csizmadiamester egy 12—14 éves fiut minden ok nélkül nagy bottal döngetett. A sétányban levő katonák egyike menté meg a fiut! Ugyan kérnők a kapitányi hivatalt, mikor méltóztatik már oda rendőrséget állitani, hogy a csaknem mindennapon ismételt ily jeleneteknek vége vétessék?

LENDVAI MÁRTON.

Egygyel ismét kevesebb! L e n d v a y Márton, a nemzeti szinház jeles tagja. 1848 ki honvédszázados tegnap déli 12 órakor Balaton-Füreden, másfél évig tartott sorvasztó láz következtében, élte 43. évében elhunyt. Holtteste ma szállittatott fel Budapestre. a nemzeti szinház csarnokába. A szerető feleség, az ezernyi jó barát, a nemzeti szinház tagjainak gyászán kivül, a nagy közönség őszinte részvéte kiséri őt nyugalomra. Béke porainak!

— **Bécsi tőzsde** julius 11. (Távirati tudósitás.) Ezüst 100.40, cs. arany 5.23½ ; Napoleonarany 8.87½.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
Főmunkatárs:
TISZAI DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

Sürgönyzési czim: HOFFMANN országut.	**HOFFMANN S. és W.** *termény-, bizományi- és kiviteliüzlet* **Budapesten.**	Iroda és RAKTÁRAK országut 48. sz.

A kereskedő uraknak, és gazdaságoknak, a fogyasztási-egyleteknek és valamennyi élelmezési raktáraknak ajánljuk következő czikkekben **gazdagon fölszerelt raktárunkat:**

Disznózsir,*) elsőrendü pest városi áru legf. minőségben.
Szalonna, és pedig: magyar légszáraz parasztszalonna.
„ füstölt táblaáru, — és paprikás táblaáru.
„ amerikai hátgerincz.
Szilva, boszniai, szerbiai, magyar, hordók vagy zsákokban.
Hüvelyes vetemények, u. m. nagy fehér b a b, g y a l o g p a s z u l y, hámozott és hámozatlan b o r s ó.
Kendermag, b a b ó, szép sárga k á s a, (hámozott k ö l e s.)

Keményitő, legf. Tullanglais.	**Paprika,** 1-ső r. és középfinom.
„ tömör.	**Csiriz,** czipészek használatára.
„ közönséges.	**Szappan,** tömör.
Lekvár, 1-ső és 2-od rendü.	**Szilvórium,** valódi szerémi és szlavoniai.
Enyv, asztalosok használatára	
Mák, szürke és kék.	**Viasz,** sárga.

a legócsóbb napiárak mellett.
Árjegyzékeket kivánatra bérmentve küldünk.

Felajánljuk továbbá szolgálatainkat minden gabnanemek, gyapju és egyéb országos termények bizományos bevásárlása és eladására, melyekre kivánatra megfelelő előlegeket is adunk.

HOFFMANN S. és W.
Budapesten.

Alkalmas, szolid és jó ajánlatokkal ellátott ügynökök ajanlatait szivesen fogadjuk. 226 2—3

*) A disznózsirra vonatkozólag különösen ki kell emelnünk, hogy részünkről csak a kitünő minőségéről általánosan jónak ismert
első rendü Pest városi zsirt
eszközöljük.

KOTZÓ PÁL,

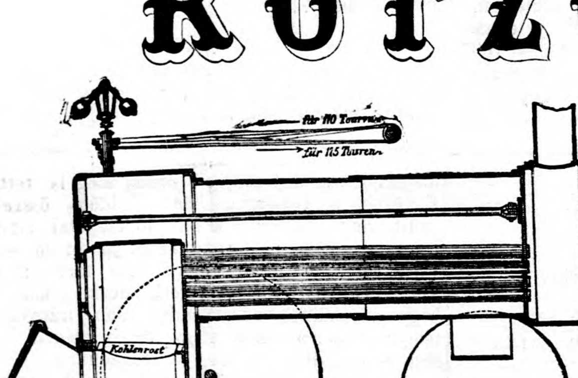

gépészmérnök
Budapest, Váczi-körut 39. sz. a.
GARRETT R. és FIAI
Leiston, angolhoni gépgyár
vezérügynöke

ajánlja ezen hirneves gyár mezőgazdasági gépeit, ugymint:

gőzmozdonyokat. fa- és szénneli fütésre, valamint szalmafütésre
cséplőgépeket, gőz-, ló-, és kézi erőre.
Gabnatisztitó gépeket malmok számára Puhlman R.-től Berlinben, különféle fajta kitünő **rostákat, Trieuröket,** konkoly, babó és zab tökéletes kiválasztására.

Üszögtisztitó rostákat, felülmulhatlanok a gabona tisztitására üszögtől és egyéb könnyü hulladékoktól.
Őrlőmalmokat, répa-vágókat, szecskavágókat, különböző nagyságban, eszterga padokat stb. stb. különösen:

eredeti GARRETT és FIAI legujabb, könnyebb s olcsóbb szerkezetü sorvetőgépeit.

Árjegyzékek kivánatra bérmenten.

Debreczen, 1875. nyom. a ref. tan. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.